

جماعت چهارمین

رفتارشناسی منور الفکران ایرانی در چند پرده

ممتن فاطمی

اشاره:

آنچه که از جماعت مترقی و صنف منور الفکر ایرانی در دو قرن اخیر دیده شده، رفتارهایی است که با هیچ عقل سالم و تحلیل منطقی سازگار نیست و اصلاً نمی‌توان به درک و حل ناسازگاری‌ها و ناهمنگونی‌های رفتارها و تفکرات این جماعت بپریشه در اجتماع ایرانی نائل آمد. آنچه در پیش روست مجموعه‌ای است از رفتارها، آداب، تفکرات و افاضات این جماعت مترقی که خود را قوم برگزیده و منتخب همه قرن‌های تاریخ ایران می‌پنداشد و بر این باور است که پرچم بیداری و اصلاح طلبی ملت ایران همچنان بر دوش اوست.

۱. براهین چندروی

تا به حال دیده‌اید کسی را که شریعت و طریقت و حقیقت را یکجا کنار نهاده و به حقیقت رسیده باشد؛ آن هم با چغمدر؟ بله، اشتباه نخواندید. چغمدر. باور نمی‌کنید؟ ظریفی از دوستان نقل می‌کرد: در میان نزدیکانش کسی هست که ادعای روشنفکری اش، آن هم از مدل چپ سنتی و مبارزات تئوریکش با رژیم قدیم، گوش فلک را در فامیل پر کرده است. او آن قدر بر پای سبیل استالینی چپی اش ایستاده که هنوز است با فرو افتادن مجسمه‌های مارکس و انگلسل در همه کره خاکی، هنوز سبیل این روشنفکر، حتی یک اپسیلون از مدل اصلی اش عقب نشسته است. آن وقت این روشنفکر، چریک قدیمی و پیرو «چه گوارای قهرمان(!)» در یک محفل افاضه فرموده‌اند که: «از افتخارات من این است که تا به حال در عمرم، یک بار هم علیه اسراییل شعار نداده‌ام. چرا که هیچ گاه از خاطرم نمی‌رود که در دوران کودکی، در منطقه روستایی ما مهندسان کشاورزی اسراییل آمده بودند و در صحراهای لم یزرع، چغمدرهایی عمل می‌آوردنده به این هوا؟ [در این جا این استاد روشنفکر دستان خود را به صورت ۱۸۰ درجه‌ای باز نموده است] آن هم به وزن ۲۰-۱۵ کیلو. آخر عقل آدم باور می‌کند؟ من چطوری علیه این آدم‌ها شعار بدهم؟!» جدای از این دفاع و همراهی با کشوری که فرزند

۲. ملاهای پاپیونی یا آخوندهای تی‌شرتی

وقتی بخواهی وارد خانه‌ای بشوی که دیوارهای آن بلند است و پنجره‌هایش محکم، باید راهی پیدا کنی که درد سر نداشته باشد. یک آدم شبیه آدم‌های آن خانه، آن هم از شکل آدم‌هایی که همه قبولش داشته باشند و با یک کلمه‌اش همه اهل خانه به هم بریزند. آخوند و ملا، روحانی و عالم، واعظ و منبری، همان صنف آدم‌هایی هستند که ملت به آنها مثل پدر نگاه کرده است؛ مثل طیب و حکیم. دردهای این ملت را انها دوا کرده‌اند. پدری دلسوز بوده‌اند که رفیق نباب را نشان مردم داده‌اند و راه را از بیراهه. حالا که اینها در این خانه‌اند، درها

پس از بسته شدن اولین قراردادها و رو شدن دست این آخوندها، کراوات و پاپیون با یک دست کت منجوق دوزی شده ماسونی و البته یک صورت نوازش خورده با تیغ ناست و سپس افتر شیو فرانسوسی و یک کرسی استادی و چاپ چند کتاب و اثر از پیش نوشته شده است که خودش را نشان می‌دهد. حالا مهم نیست که تا چند سال پیش، این آقا «قال الصادق» و «قال الباقي» می‌گفته و گونی گونی اعتبار جمع می‌کرده؛ مهم این است که امروز «قال الگورویچ»، «قال الپوپر» و «قال الراسل» بگویید و یک زنبلیل تئوری بسیط و مرکب به مخ ملت بچاپاند. فرق هم نمی‌کند کدام خدا را در نمازش بخواند و اصلاً کدام دین را قبول داشته باشد؛ فقط مهم است مثنوی و شعر بخواند و بخندد؛ آن هم به همه چیز: به ریش ملت، به هویت و مذهب و حتی به دشمن و قاتل مردم و حتی به کسی که نفت، جان و ناموس کشور را به غارت می‌برد. مهم این است که خشن نباشد. آن وقت، شب و روز به سمت قبله آن سوی آب هم نماز بخواند، ککش نمی‌گزد؛ مثل سر احمد خان که به مسلمانان هند می‌گفت اگر می‌خواهند به سعادت برسند، به سمت لنلن نماز بخوانند. جالب است، نه؟ عین همین حرف‌ها را حالا پس از ۱۵۰ سال، آخوندهای تی‌شرتی قرن ۲۱ به شکل دیگری می‌زنند. باور نمی‌کنید؟ یک سری به کتابفوشی‌ها بزندید. فقط فراموش نکنید که شاه دزده‌ایک بار دیگر این خانه را هدف قرار داده‌اند. ملاهای پاپیونی دیروز یا آخوندهای تی‌شرتی امروز، یکی هستند. شناختن آنها کار سختی نیست. مهم این است که آن ورآبی‌ها خوب فهمیده‌اند تا روحانیت اصیل در این خانه هست، نمی‌توانند خودش را بر اهل این خانه قالب کنند؛ برای قالب کردن غریبه در خانه، کپی‌های برابر اصل (جعلی‌ها) به کار می‌آیند.

بسته است و برج و بارو، آدم‌های بیداری دارد که شب و روز از خانه پاسداری می‌کنند. چه باید کرد؟ آخوندهای پاپیونی! اینها می‌توانند شبیه آدم‌هایی باشند که در خانه اعتبار دارند. در حجره‌ها خاک خورده‌اند و مثل دیگر آخوندها «ضرب ضرباً» گفته‌اند. با این صنف، خوب می‌شود لباس و عمامه‌ای که مردم از قدیم پای آن قسم می‌خورده‌اند را خراب کرد و عروسک‌هایی را وارد خانه نمود که همان حرف دزده‌را بزنند و شاه کلید خانه را دوستی و بدون هیچ درد سری به شاه دزده‌ها برساند. آخوندهای پاپیونی این کار را به خوبی انجام می‌دهند؛ اول اعتماد اهل خانه را با ظاهر موجّه، حرف‌های قشنگ و عامه پسند جلب

با همین برهان محکم و بنیان فکری قوی بود که رضا شاه در اول حکومتش فکر می‌کرد، چادر زنان و لباس‌های محلی ایرانی بزرگ‌ترین عامل عقب ماندگی ملت آریاست و باید با ریشه کن کردن این مظاهر، عقب ماندگی ملت را یک شبیه به اوج آسمان رشد و توسعه رساند. همین اشتباه در فکر و استدلال تا پایان حکومت بولواری میرینج ادامه داشت؛ تا آنجا که صمیمی ترین دوستان شاه نادان و بی‌سرواد به او هشدار دادند که منظور مبارک ایشان در آغاز، «تمدن لابراتواری و کتابخانه‌ای» بود، نه «تمدن بولواری و لالهزاری»! باز هم می‌گویند چغندر و لبو به چه درد می‌خورد؟ این هم فایده‌اش. حداقل این است که به کار استدلال این جماعت می‌آید.

۳. موسیو یزید امام حسین رو کشته
 نمی‌دانم چه عقده‌ای این جماعت
 با دردانه خلقت و گل سر سبد خاندان
 پر برکت عالم دارند؟ شاید برای این
 است که در حساس‌ترین لحظه‌هایی
 که می‌رفت تا همه هستی این ملت به
 باد برود، نام طوفانی او بوده که همه
 معادلات شاه دزده را به هم ریخته
 است! حتی حکومت‌های جاهطلب هم
 خوب فهمیده بودند که فقط و فقط با
 نام توفان‌زای حسین(ع) است که می‌توان
 هم وحدت ملی را حفظ کرد و هم
 قدرت نظامی و سیاسی را داشت و هم
 مردم را راضی نگه داشت. اصلاً کسی
 هست که به عظمت این آتش‌شان غیرت
 و شجاعت در عالم نبالد؟!

حالانمی‌دانم چرا این جماعت با
 اولين چيزى که سر ستيز دارند، دين و
 قرآن و بعد نام اين ابر مرد است؟ اصلاً
 جواز روشنفکري صادر نمي شود، جز
 اين که چند لگد محکم به اين چند
 عنوان زده شود! شاید از اين بابت باشد
 که بالاخره شاه دزده خوب فهمیده‌اند
 که باید زیر ستون‌های خانه را اول بروند
 و بعد بیانند دنبال خرابه‌های خانه و
 دفنه‌هایش را ببرند. داستان و شعر و قصه
 و فيلم و كتاب و مقاله‌های این جماعت
 را که می‌خوانی، می‌بینی از عاشورا و
 امام حسین(ع) آنچنان عقده و کینه‌ای
 دارند که گویا امام شهید، ارت خانوادگی
 آنان را به غارت برده است. راستی،
 سید الشهداء‌ای که همه شرف و ناموس
 این ملت را حفظ کرده چرا باید مورد
 حمله این جماعت باشد؟ جالب است
 که در این کشور اگر میر پنج کلاه لگنی
 دیکتاتور هم خودش را گریه کن امام
 حسین(ع) جا نزند، نمی‌تواند حکومتش
 را شروع کند. تصویرش را بکنید که یک
 دسته قراق سبیل در رفتہ با علم و کُتل
 و زنجیر و شمع به دست و با سرهای
 گل مالیه و با پای بر هنر راه افتاده است
 در کوچه و خیابان تهران قدیم و جلوی
 دسته هم رضاخان راه می‌رود، قراق‌ها هم
 با نوای محزون دسته جمعی می‌خوانند:
 «گلمیشخای شیعه لر». چرا که رضاخان

این جماعت قرقی خیلی هم بخواهد
 جلو برود. یک دسته کت شلواری
 شیک پوش ژل زد ۵۰ هزار اندازه.
 آن هم در یک گوش پارک و بعد
 دست جمعی شمع روشن من کنند و
 جنایت ضد حقوق بشر «موسیو یزید» را
 بالطیف الحن ترین لحن موجود محکوم
 من کنند

دهی، محوریت‌ش مسجد و محراب و
 ذکر و علم است؛ که پاساز و رستوران
 و گراند هتل و سینما و تماشاخانه و
 گالری، قلب شهر و بیض حیاتش نه
 عبادت و معیشت و دیانت که مصرف و
 اسراف و تبذیر می‌شوند، همه جوش و
 خروش آدم‌ها.
 ادبیات را هم که از عرفان و دین و
 تفسیر و پند و حکمت پوست بکنی،
 می‌شود چیزی شبیه «وغ وغ اومانیسم»
 و ته آن دیگر مناجات و دعا بیرون
 نمی‌آید. خیلی که از کوره آهنی سرخ
 شده شاعر و قصه سرای آن هنر بیرون
 بریزد؛ چک چک غریزه‌ای است و
 آخرش «جیغ بنفس» می‌کشد و خودش
 را فرزند نامشروع تازیان و مغول می‌بیند.
 «محاکات نفس» می‌شود، هر چیزی که در
 کلمات، کنار هم می‌چیند. کیف می‌کند از
 این که فارسی را دور بریزد و نه حتی
 خط میخی و عیلامی، که خط یروب را
 پیشنهاد می‌کند. پیشنهاد خواندن نماز به
 زبان لاتین را می‌دهد و برای اینکه خیلی
 هم ضایع نکند، در کنارش یک شوینده
 قوی ادبی را به نام «شووینیسم» به کار
 می‌گیرد. جالب است نه؟ دیگر نگویید
 «محرمانه»، بگویید «کسی نفهمد»؛
 نگویید «مستقیم»، بگویید «سیخکی»؛
 نگویید «فوری»، بگویید «دستپاچگی».
 حالاً این کجاش ترقی است؟(?) خدا
 می‌داند. مهم این است هر چیزی که با
 عربی و قرآن و روایت سر و کار پیدا
 می‌کند، حذف شود؛ آن هم زبانی که
 اگر حرف‌هایش را بشویی، می‌ماند زبان
 پهلوی بند تنبانی اش، آن هم با چهار
 حرف باستانی که نمی‌توانی حتی یک
 سطر را با تف و سریش بر صفحه ادبیات
 بچسبانی. این جاست که به زور هم شده
 همه زورشان را می‌زنند، تا دوره نیمایی
 را با صد تا پروژکتور جشنواره‌ای در روز
 روشن در برابر خورشید تابناک ادبیات
 عرفانی فارسی بادرخشانند؛ فارغ از آن
 که حتی برای یکبار هم شده نمی‌توان
 یک ادم از این جماعت را یافت که در
 تنهایی‌ها و مناجات‌هایش با خدا، حتی
 یک سطر از شعر دوره نیمایی را آروغ

۴. مرگ سازه‌ها و واژه‌های ناب

معماری و ادبیات؛ این دو عنصری
 هستند که این جماعت با ورودشان آن را
 ویران کردن. و چرا ویران نکنند؟ وقتی
 که بخواهی متی را تهی کنی، اول باید
 حجاب و عفاف را از خانه و سخن او
 جدا کنی. دیگر هیچ سازه و ساختمانی،
 نه اندرونی و سر و راز و صفا و عطر
 محمدی(ص) دارد و نه هیچ شهر و

این جماعت مترقبی عصر قجر می‌پردازد، اشتباه می‌کنی. اصلاً این جماعت، متولد شده پول و ثروت ماسونی‌ها هستند و زاییده فرارداد و معاهده. حالا روشنفکر و فیلسوف‌نما و مترقبی به تجارت چای و تباکوی قلیان و فولاد و طلا و نفت و پارچه و کش تنبان چه ارتباطی پیدا می‌کند، کسی نمی‌داند. ازدواج نامشروع ثروت و سیاست حاصلش شده است، این جماعت مترقبی. امین الضرب، یک واسطه ظاهری است، حالا بخواهد قند و شکر ایران را تأمین کند و یا بر قریب تهران را بیاورد. مهم این است که «امین الضرب»‌ها همه ابزار نان رسانند به جماعتی هستند که بالاخره باید پول جریده و مطبوعه و مقاله و انجمن و همایش و فراموشخانه را از جایی به دست بیاورند، حالا از سفارت روس است یا بریتانیا یا فرانس یا بریلن یا آمستردام، خیلی فرق ندارد. جالب است که این سفارت خانه‌ها هم کرور کرور پول اهدایی را از جیب مبارکشان نمی‌پردازند، بلکه از جیب ملت بیچاره و پا بر هنر که به نان شب خود محتاج است، برداشته، به جیب راه بلدان خودشان می‌ریند.

کافه و گراند هتل و چاپخانه و آبکی و دود و کراوات و پایپون و افتر شیو و او دکلن خرج دارد. به خصوص که فصل انتخابات، هزینه پوستر و ستادهای تبلیغاتی و شام و ناهار هوراکش و سوت و کف زن هم به آن اضافه می‌شود. برای این که جماعت مترقبی و منور الفکر همواره از این نعمات و برکات برخوردار باشند و خدای نکرده (!) دچار محرومیت و نداری و تهی دستی نشوند، بهترین راه، رونق تجارت است؛ آن هم آب کردن کالاهای کمپانی‌های آن و رآب توسط «امین الضرب»‌ها. آنها بهترین جاده صاف کن‌های حضور کمپانی‌ها هستند و نوکرهای

من توانید یک چوپان را در صحرا و دشت پیدا کنید که با شنیدن سمفوئی طبیعت و دیدن عظمت خلقت، آروغ‌های ادبی این جماعت و ترّهات این ریسه مترقبی را تکرار کرده باشد؟

هر دو به حمام می‌روند و لیلا و حمیرا و فرح و فروغ و گوگوش، همان گونه‌اند که قرة العین می‌خواست و می‌گفت و آزادی و ترقی زن ایرانی را در لخت و عور شدن می‌دانست.

این قصه سر دراز دارد. فقط وقتی به کارنامه این شیرینک‌های مترقبی اصلاح طلبان نگاه می‌کنی، می‌بینی که چگونه از برداشتن چادر، چار قد به عنوان مبارزه در راه آزادی زنان نام می‌برند. حالا این که عروسک‌های سرخاب سفیداب کرده جماعت مترقبی چرا و برای چه این حرفا را می‌زنند و پولک نوبل را از آن خود می‌سازند، شرح دیگری است. فقط جالب است بدانیم که از قرة العین بهایی تا لیلا امیرا جحمد و فرج پهلوی و پس از آن این شیرینک خوش رقص پولک نوبلی، همه و همه، اولین حرفی که دارند این است که به دنبال آزادی زن عفیف و محجوب، از بند برداشته اند. حالا این آزادی به کجا ختم می‌شود، مهم نیست؛ به کباره و دانسینگ یا

گراند هتل و تماشاخانه و شاید هم...! مهم این است که جماعت مترقبی و به خصوص آن ور آبی‌ها، لختی‌ها را بیشتر می‌پسندند. پس برای ترقی این مملکت، پیش به سوی جزیره لختی‌ها!

۶. امین الضرب‌ها

اگر فکر می‌کنی که فقط این « حاج حسین امین‌الضرب » است که با پول و املاکش به حمایت همه جانبه از

زده باشد. اصلاً می‌توانید یک چوپان را در صحرا و دشت پیدا کنید که با شنیدن سمفوئی طبیعت و دیدن عظمت خلقت، آروغ‌های ادبی این جماعت و ترّهات این ریسه مترقبی را تکرار کرده باشد؟ این جماعت خود را به نفهمی زده‌اند و گرنه حافظ و مولانا و سعدی و نظامی در طاقچه‌های خانه‌های این ملت اگر هنوز زنده‌اند، برای آن است که با قرآن و دین زیسته‌اند. همین و بس.

۵. پیش به سوی جزیره لختی‌ها

سر و ته این جماعت را که ورانداز کنی و همه برگ‌های به ظاهر هزار لای این جماعت را بینی، یک کلمه بیشتر در آن نمی‌بینی؛ میل به بر亨گی! این جماعت علاقه خاصی به قبیله لختی‌ها دارد و اصلاً یک عشق مفرط به همه کسانی که لخت و عور هستند، آن هم از جماعت انانث که چشم این جماعت را گرد و خیره و سیر می‌کند. برای همین است که اولین موانع ترقیات و کمالات هر ملتی را حجاب و لباس عفیف معرفی می‌کنند. نسخه لخت و عور کردن ملت‌ها از دو جهت، برای ملت‌ها پیچده می‌شود؛ هم از هویت و فرهنگ و غیرت عریان شدن و هم از پیشرفت و ثروت و سعادت. حالا کدام یک مقدم‌ترند، خیلی مهم نیست. مهم این است که این نسخه را باید پیچید. حالا می‌شود فهمید که «قرة العین بهایی» چرا اولین کاری که می‌کند، چادر و چار قد از سر بر می‌دارد و با مؤسس بایت،

حاج حسین امین‌الضرب
حامی اقتصادی منور الفکران قاجاری

۸ انگل‌های باغ

نگاه که می‌کنی، دور و برت دوباره پر شده است از علف‌های هرزه‌ای که فایده‌ای جز سمی کردن باغ ندارند. نه میوه‌ای دارند و نه سبزی و طراوتی. نه عطری و نه ریشه‌ای. یک انگل به ظاهر گیاه که خودش را چسبانده به زمین حاصلخیز این ملت و مدام قوت این خاک را می‌بلعد و هرز می‌دهد. ای کاش لاقل به درد خوراک استر و گوسفند می‌خورد، اما این اندازه هم نمی‌ارزد. حالا این جماعت نو اندیش متفرق روشنفکر مدعی است که اگر نبود، اصلاً انقلابی به وجود نمی‌آمد و اصلاً اگر آمریکا و غرب از غیرت و مردانگی این ملت می‌هراسد، از تاثیر همان حرکت‌های جنبشی و سبیل‌های استنالیستی و نهضت‌های اندیلوژیکی و ازدواج‌های سازمانی و آروغ‌های ادبی اوست. تازگی‌ها پا را فراتر گذاشته و با تمسک به استدلال خشکیده چغندری خودش خواستار کنار آمدن مردم با همان غول‌ها و شاه دزد هاست. این جماعت پررو و فریبکار دغل باز که در جوش و خوش تذر انقلاب سوسمار وار در سوراخ خزیده بود، دوباره سر برآورده است، گالری، آتلیه، هنرکده، فرهنگسرای، روزنامه، سینما، کتابفروشی، دانشگاه، حوزه و حتی دیبرستان و مهد کودک جاهای خوبی است تا این جماعت بوقلمون صفت با همان براهین چغندری و خنده‌آورش خودش را به اهل این خانه قلب کند.

* ای شیعیان
[برای عزاداری]
آمدیم.

اصلًا برای این جماعت مهم نیست که سید ستیعند قرن آخر الزمان و حضرت روح... (س) بیرق قیام عهد غیبت را بر دوش گرفته عهد غیبت را بر دوش گرفته یانه. چه اهمیتی دارد؟ مهم این است که تحیل‌های ترمودینامیکی این جماعت، با قواعد آن و رأب بخواند

بی‌جیره و مواجبی که به خوبی می‌دانند چگونه پول ملت را به جیب اربابان خود سرازیر کنند.

حالا هم که نگاه کنی «امین‌الضرب» را در میان تاریکه بازار سیاست و فرهنگ می‌توانی بینی. «فلان روزنامه وابسته به فلان حزب وابسته به فلان بانک و شرکت». جالب است نه؟! اصلًا روزنامه را چه به بانک و کارخانه! امین‌الضرب‌ها را حالا هم می‌توان جست. چطوری؟ فهرست کامل حامیان انتشاراتی‌ها، چاپخانه‌ها، روزنامه‌ها و حزب‌ها و محافل روش‌فکری را هیچ کسی نمی‌تواند پیدا کند. موش‌های کور و دزدهای مزروعه و باغ، تنها وقت انتخابات‌ها فعال می‌شوند و به خصوص وقتی که کار به جای باریک و دوراهی می‌رسد و سیل آراء ملت به صندوق‌ها جاری می‌شود، خودشان را نشان می‌دهند. آن وقت «امین‌الضرب»‌ها را می‌توان پیدا کرد. چرا که خطر در چند قدمی موش‌های است.

۷. حزب شیطان

این جماعت با «حزب الله» نفرت دیریه دارند و اصلًا خوش ندارند که آنها را حزب الهی بخوانی. می‌توانی به آنها رکیک‌ترین ناسزاهاي ناموسی را نشار کنی، اما فقط این کلمه را ناید به آنها بگویی: «حزب الله‌ی». این یک ننگ تاریخی برای روشنفکری است که حتی یک روز در این حزب پوستر می‌چسباند و اصلًا جرم کمی به حساب نمی‌آید که روزی روزگاری در کنار حزب‌الله‌ها، از روی تزویر و ریاکاری در یک گوشه از شهر، بانگ الله اکبر سر داده باشد. به عکس، مهم این است که خودت را برای ستیز و قیام، اصلًا مناسب نبینی و بیش از اینکه به واژه‌هایی مثل «انقلاب» فکر کنی، بیشتر به فکر نافرمانی مدنی و نهایتاً با رعایت تمام جنبه‌های امنیتی و شائینتی، به فکر تغییر آرام و سفید و بدون خون و خون ریزی باشی. اگر هم قرار است از کسی تجلیل کنی، مارکس و انگلیس و کاسترو و مائو و هوشی مینه و جمال و عفلق هستند و اصلًا برای این جماعت مهم نیست که سید ستیعند